

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

Michał Serzycki

Warszawa, dnia 17 września 2007 r.

GI-DEC-DOLiS-430/65/07

D E C Y Z J A

Na podstawie art. 104 § 1 i 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), art. 12 pkt 2, art. 18 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 33 i art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.) w zw. z art. 105 ust. 4 i art. 105a ust. 3, 4 i 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665 z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie przetwarzania danych osobowych Pana X zam. w (...) przez Bank X oraz Biuro Informacji Kredytowej S.A. i niedopełnienia przez Bank X oraz Biuro Informacji Kredytowej S.A. obowiązku informacyjnego z art. 33 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych,

- 1) nakazuję Biuru Informacji Kredytowej S.A. spełnienie wobec Pana X zam. w (...) obowiązku informacyjnego w zakresie wskazanym w art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.),**
- 2) umarzam postępowanie w zakresie dotyczącym niespełnienia wobec Pana X obowiązku z art. 33 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych przez Bank X,**
- 3) w pozostałym zakresie odmawiam uwzględnienia wniosku.**

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga Pana X zam. w (...), zwanego dalej także Skarżącym, na naruszenie przez Biuro Informacji Kredytowej S.A., zwane dalej BIK S.A., ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), zwanej dalej również ustawą, poprzez „stosowanie wadliwej procedury realizacji obowiązku informacyjnego” z art. 33 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych. Skarżący wskazał, że pismem z dnia 15 stycznia 2007 r. zwrócił się do BIK S.A. w trybie z art. 33 ust. 1 ustawy o zrealizowanie wobec niego obowiązku informacyjnego. W odpowiedzi BIK S.A. miało „faktycznie

odmówić” udzielenia informacji w zakresie wskazanym w ww. przepisie, żądając od niego złożenia wniosku o informację w trybie „pozaustawowym” – określonym w „Regulaminie udostępniania informacji dotyczących danych osobowych przetwarzanych w zbiorze Biura Informacji Kredytowej S.A.”. Stosownie natomiast do tego regulaminu od osób domagających się udzielenia informacji BIK S.A. żąda uiszczenia opłaty w wysokości 10 zł. Zdaniem Pana X BIK S.A. bezprawnie odmówił udzielenia wnioskowanych informacji. W powyższej skardze Pan X podniósł także, iż BIK S.A. bezprawnie żąda od osób wnioskujących o udzielenie wspomnianych informacji złożenia na przygotowanym przez BIK S.A. formularzu wniosku o udostępnienie raportu standard podania dodatkowych danych osobowych. W kolejnym piśmie do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych Skarżący wskazał natomiast m.in., że rozszerza swoją skargę i podniósł, że Bank X nie dopełnił obowiązku informacyjnego wynikającego z art. 33 ust. 1 w zw. z art. 32 ust. 1 pkt 8 ustawy o ochronie danych osobowych, zaś zarówno Bank X jak i BIK S.A. przetwarzają jego dane osobowe niezgodnie z ustawą. Skarżący wskazał, że kredyt, który zaciągnął w 2001 r. w ww. Banku spłacił w całości a nie wyrażał zgody na późniejsze przetwarzanie jego danych osobowych. W szczególności Bank X nie zrealizował wobec niego obowiązku z art. 105a ust. 3 pkt 2 ustawy Prawo bankowe, tj. nie poinformował go o zamiarze przetwarzania bez jego zgody informacji stanowiących tajemnicę bankową.

W związku z powyższym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych odebrał wyjaśnienia od wskazanych przez Skarżącego podmiotów i na podstawie dowodów zgromadzonych w aktach sprawy ustalił, że:

1. Bank X pozyskał dane osobowe Skarżącego z umowy kredytowej zawartej przez niego z Bankiem w dniu 12 września 2001 r.. Zgodnie z jej treścią, ostatnia rata kredytu miała zostać spłacona przez Skarżącego w dniu 15 września 2004 r. (kopia umowy w aktach sprawy). Całkowitej spłaty zadłużenia Skarżący dokonał w dniu 10 listopada 2006 r. (data wpływu dłużnej kwoty na rachunek Banku).
2. W dniu 2 kwietnia 2005 r. Bank X przekazał dane osobowe Pana X do zbioru danych kredytobiorców prowadzonego przez BIK S.A. w zakresie imion i nazwiska, adresu stałego i adresu korespondencyjnego, miejsca i daty urodzenia, numeru PESEL, nr i rodzaju dokumentów tożsamości, nr telefonu, nazwiska panińskiego matki.
3. Działając na podstawie art. 33 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych pismem z dnia 15 stycznia 2007 r. Pan X zwrócił się do BIK S.A. z wnioskiem o udzielenie mu informacji na temat przetwarzania jego danych osobowych. W odpowiedzi, pismem z dnia 18 stycznia 2007 r. BIK S.A. wskazał na podstawę prawną utworzenia i działania BIK S.A. (art. 105 ust. 4 ustawy Prawo bankowe i art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy o ochronie danych osobowych) oraz stwierdził, że „celem uzyskania informacji o danych dotyczących Pana, a znajdujących się w bazie danych BIK należy złożyć wniosek (...) o udostępnienie raportu konsumenckiego, zgodnie z procedurą przedstawioną na naszej stronie internetowej”.
4. BIK S.A. pobiera od osób chcących uzyskać informację o danych osobowych przetwarzanych w BIK S.A. opłatę w wysokości 10 zł. za wysłanie raportu jako „zryczałtowany koszt wysłania przesyłki”. We wniosku o udostępnienie takiego raportu wnioskodawca powinien wskazać swoje dane osobowe

w zakresie imienia (imion), nazwiska, nazwiska rodzowego, adresu zameldowania oraz adresu do korespondencji, daty i miejsca urodzenia, rodzaju dokumentu tożsamości oraz numeru PESEL i danych kontaktowych (nr telefonu, e-mail).

5. Powołując się na art. 33 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych, pismem z dnia 3 lutego 2007 r. Skarżący zwrócił się z wnioskiem o udzielenie informacji w ww. zakresie do Banku X oraz zażądał zaprzestania przetwarzania jego danych przez Bank i BIK S.A. bowiem całkowicie spłacił kredyt wobec Banku.
6. W odpowiedzi pismo Pana X z dnia 3 lutego 2007 r. pismem z dnia 19 lutego 2007 r. Bank wskazał, że „zgodnie z art. 105a pkt 3 Prawa bankowego Bank może przetwarzać dane osobowe po wygaśnięciu zobowiązania”, i że może odbywać się to „w okresie 5 lat od dnia wygaśnięcia zobowiązania”.
7. Pismem z dnia 30 maja 2007 r. Bank X udzielił Skarżącemu informacji w zakresie wskazanym przez Pana X w piśmie do Banku z dnia 3 lutego 2007 r.

Po zapoznaniu się z całością materiału dowodowego zgromadzonego w tej sprawie Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje:

Zarzuty Pana X dotyczą naruszenia ustawy o ochronie danych osobowych przez BIK S.A. oraz Bank X w dwóch przypadkach. W pierwszym, dotyczącym niespełnienia wobec niego przez obydwie podmioty obowiązku informacyjnego z art. 33 ust. 1 ustawy i drugim, nielegalnym – zdaniem Skarżącego – przetwarzaniem jego danych przez ww. podmioty pomimo wygaśnięcia zobowiązania wiążącego Skarżącego z Bankiem.

I. W odniesieniu do niespełnienia powyższego obowiązku przez BIK S.A. należy wskazać, że w przywoływanym wyżej art. 33 ustawy ustawodawca przewidział, że na wniosek osoby, której dane dotyczą, administrator danych jest obowiązany, w terminie 30 dni, poinformować o przysługujących jej prawach oraz udzielić, odnośnie jej danych osobowych, informacji, o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1 – 5a, a w szczególności podać w formie zrozumiałej: 1) jakie dane osobowe zawiera zbiór, 2) w jaki sposób zebrano dane, 3) w jakim celu i zakresie dane są przetwarzane, 4) w jakim zakresie oraz komu dane zostały udostępnione. Na wniosek osoby, której dane dotyczą, informacji, o których mowa powyżej, udziela się na piśmie – art. 33 ust. 2 ustawy. Ponadto zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy, każdej osobie przysługuje prawo do kontroli przetwarzania danych, które jej dotyczą, zawartych w zbiorach danych, a zwłaszcza prawo do: 1) uzyskania wyczerpującej informacji, czy taki zbiór istnieje, oraz do ustalenia administratora danych, adresu jego siedziby i pełnej nazwy, a w przypadku gdy administratorem danych jest osoba fizyczna - jej miejsca zamieszkania oraz imienia i nazwiska, 2) uzyskania informacji o celu, zakresie i sposobie przetwarzania danych zawartych w takim zbiorze, 3) uzyskania informacji, od kiedy przetwarza się w zbiorze dane jej dotyczące, oraz podania w powszechnie zrozumiałej formie treści tych danych, 4) uzyskania informacji o źródle, z którego pochodzą dane jej dotyczące, chyba że administrator danych jest zobowiązany do zachowania w tym zakresie tajemnicy państwowej, służbowej lub zawodowej, 5) uzyskania informacji o sposobie

udostępniania danych, a w szczególności informacji o odbiorcach lub kategoriach odbiorców, którym dane te są udostępniane, 5a) uzyskania informacji o przesłankach podjęcia rozstrzygnięcia, o którym mowa w art. 26a ust. 2.

Powyższe obowiązki dotyczą nie tylko Banku X ale również BIK S.A. Uznać bowiem należy, że ta instytucja wobec danych osobowych zgromadzonych w swoich zasobach jest administratorem danych w rozumieniu art. 7 pkt 4 ustawy o ochronie danych osobowych. Konsekwencją powyższego jest wniosek, iż BIK S.A. uchybiło spoczywającemu na nim obowiązkowi informacyjnemu z ustawy o ochronie danych osobowych. Wskazywanie Skarżącemu na możliwość wystąpienia przez niego z wnioskiem o raport konsumencki w odpowiedzi na wniosek Skarżącego oparty w przepisach tej ustawy oceniać należy jako niewywiązanie się przez BIK S.A. z ustawowego obowiązku. Pomimo, iż przepis art. 33 ustawy o ochronie danych osobowych jest precyzyjny, warto w tym miejscu przywołać stanowisko doktryny w tej kwestii. Zgodnie z nią „przepis art. 33 u.o.d.o. zobowiązuje (...) do informowania osób, których dane dotyczą, o przysługujących im prawach. Chodzi tu o prawa wynikające z niniejszej ustawy (w pierwszym rzędzie wynikające z art. 32 i 35, w pewnych przypadkach także uprawnienia z art. 23-25 i 27). Informacji tych administrator nie udziela >z urzędu< osobom, których dane przetwarza, lecz tylko na ich wniosek” J. Barta, P. Fajgielski, R. Markiewicz, *„Ochrona danych osobowych, Komentarz”*, Wydanie III, Zakamycze 2004, s. 656) Dodać należy również, że spełnienie tego obowiązku nie może być warunkowane przez administratora od uiszczenia przez wnioskodawcę odpowiedniej opłaty. Przepisy ustawy o ochronie danych osobowych nie przewidują warunkowego udostępnienia tych informacji. A zatem realizacja tego obowiązku powinna odbywać się w terminie określonym ustawowo po złożeniu stosownego wniosku. Z uwagi na powyższe Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych uznał za stosowne wydanie nakazu jak w sentencji. W odniesieniu natomiast do zarzutu Skarżącego, że BIK S.A. żąda podania we wniosku o udostępnienie takiego raportu danych osobowych w zbyt szerokim zakresie należy jedynie zauważyć, iż Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych nie dopatrył się tu naruszenia ustawy o ochronie danych osobowych. Pozyskanie w kwestionowanym zakresie danych osobowych służyć ma precyzyjnemu skonkretyzowaniu wnioskodawcy w celu uniknięcia przypadku udzielenia tej osobie ewentualnie informacji dotyczących innej osoby.

II. Odmienne przedstawia się kwestia niespełnienia obowiązku informacyjnego z art. 33 ust. 1 ustawy przez Bank X. Ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika bowiem, iż Bank X pismem z dnia 30 maja 2007 r. udzielił Skarżącemu informacji w żądanym przez niego zakresie. Tym samym, choć z uchybieniem terminu wskazanego w art. 33 ustawy o ochronie danych osobowych, spełnił spoczywający na nim ustawowy obowiązek. Z uwagi na ten fakt formułowanie przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych obecnie nakazu spełnienia wspomnianego obowiązku jest bezprzedmiotowe. Zgodnie zaś z art. 105 § 1 Kpa, gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe, organ administracji publicznej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania. Takie stanowisko organu znajduje odzwierciedlenie również w orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego. W wyroku z dnia 27

czerwca 1997 r. (I SA/Wr 871/96) NSA - Ośrodek Zamiejscowy we Wrocławiu wskazał, że „z bezprzedmiotowością postępowania mamy bowiem do czynienia wówczas, gdy w sposób oczywisty organ stwierdzi brak podstaw prawnych i faktycznych do merytorycznego rozpatrzenia sprawy. Oznacza to, że wszystkie elementy badanego stanu prawnego i faktycznego są tego rodzaju, że niepotrzebne jest postępowanie mające na celu wyjaśnienie wszystkich tych okoliczności w sprawie”. Takie samo stanowisko zostało przedstawione w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego - Ośrodek Zamiejscowy w Łodzi z dnia 18 kwietnia 1995 r. (SA/Łd 2424/94). W kontekście powyższego należy stwierdzić, że w analizowanej sprawie „niepotrzebne” jest prowadzenie dalszego postępowania i wydanie Bankowi nakazu spełnienia obowiązku informacyjnego wobec Skarżącego, gdy z materiału dowodowego sprawy wynika bezspornie, że został on już spełniony.

III. W odniesieniu do kwestii legalności przetwarzania danych osobowych Pana X przez BIK S.A. i Bank X wskazać należy, że aktem prawnym szczegółowo regulującym proces przetwarzania danych osobowych klientów banków jest przede wszystkim ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665 z późn. zm.). Zgodnie natomiast z art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych, przetwarzanie danych jest dopuszczalne gdy jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa.

Zgodnie z art. 105a ust. 4 banki oraz instytucje, o których mowa w art. 105 ust. 4, mogą przetwarzać informacje stanowiące tajemnicę bankową dotyczące osób fizycznych po wygaśnięciu zobowiązania wynikającego z umowy zawartej z bankiem lub inną instytucją ustawowo upoważnioną do udzielania kredytów, bez zgody osoby, której informacje dotyczą, dla celów stosowania metod statystycznych, o których mowa w art. 128 ust. 3. W myśl natomiast art. 105a ust. 3 Prawa bankowego, instytucje o których mowa w ust. 1 tego artykułu (w niniejszej sprawie są nimi Bank X i BIK S.A.), mogą przetwarzać informacje stanowiące tajemnicę bankową dotyczące osób fizycznych po wygaśnięciu zobowiązania wynikającego z umowy zawartej z bankiem lub inną instytucją ustawowo upoważnioną do udzielania kredytów, bez zgody osoby, której informacje dotyczą, gdy osoba ta nie wykonała zobowiązania lub dopuściła się zwłoki powyżej 60 dni w spełnieniu świadczenia wynikającego z umowy zawartej z bankiem lub inną instytucją ustawowo upoważnioną do udzielania kredytów, a po zaistnieniu tych okoliczności upłynęło co najmniej 30 dni od poinformowania tej osoby przez bank lub inną instytucję ustawowo upoważnioną do udzielania kredytów o zamiarze przetwarzania dotyczących jej informacji stanowiących tajemnicę bankową, bez jej zgody. Z kolei ust. 5 stanowi, że przetwarzanie informacji stanowiących tajemnicę bankową w przypadkach, o których mowa w ust. 3, może być wykonywane przez okres nie dłuższy niż 5 lat od dnia wygaśnięcia zobowiązania.

W świetle cytowanych przepisów wymaga podkreślenia, że choć zobowiązanie Skarżącego wobec Banku wygasło, to – jak wynika ze zgromadzonego materiału dowodowego – przy jego spłacie Skarżący dopuścił się zwłoki trwającej dłużej niż 60 dni. Ponadto zauważyć należy, że Bank spełnił obowiązek poinformowania o wynikającym z art. 105a ust. 3 Prawa bankowego prawie do przetwarzania danych osobowych Skarżącego bez jego zgody pismem z dnia 19 lutego 2006 r., tj. niezwłocznie po tym, jak do Banku wpłynęło pismo Pana X z dnia 3 lutego 2007 r. z żądaniem

zaprzestania przetwarzania jego danych osobowych w Banku i BIK S.A. We wspomnianym piśmie Bank poinformował Skarżącego, że „zgodnie z art. 105a pkt 3 Prawa bankowego Bank może przetwarzać dane osobowe po wygaśnięciu zobowiązania”, i że może odbywać się to „w okresie 5 lat od dnia wygaśnięcia zobowiązania”. Wraz z dokonaniem tej czynności ustał zatem stan naruszenia przepisów Prawa bankowego i w konsekwencji wypełniona zostały przesłanki legalnego przetwarzania danych osobowych Skarżącego z Prawa bankowego i tym samym z art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych. Brak zatem podstaw do zakwestionowania legalności przetwarzania danych osobowych Skarżącego w Biurze Informacji Kredytowej S.A. oraz w Banku X.

Reasumując, w ustalonym w chwili wydawania niniejszego rozstrzygnięcia stanie faktycznym oraz prawnym analizowanej sprawy Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych nie stwierdził przesłanek do podważenia legalności przetwarzania danych osobowych przez Bank X, ich przekazania do BIK S.A. oraz dalszego przetwarzania przez ten ostatni podmiot. W związku z powyższym organ rozstrzygnął jak w sentencji.

Decyzja niniejsza jest ostateczna. Stronie, na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych, w związku z art. 22 tej ustawy i w związku z art. 127 § 3 i art. 129 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego, przysługuje, w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji, prawo złożenia do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00 – 193 Warszawa).